

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 9 Tachwedd 2016

Amser y cyfarfod: 13.30

30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/4003>

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd, Llesiant a Chwaraeon

Dechreuodd yr eitem am 14.25

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Atebwyd cwestiynau 6 a 7 gan Weinidog Iechyd y Cyhoedd a Gofal Cymdeithasol. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet a'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

Cwestiynau Brys

Cwestiwn Brys 1

Dechreuodd yr eitem am 15.15

I Ysgrifennydd y Cabinet dros Gymunedau a Phlant:

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Neil McEvoy (Canol De Cymru): Yn sgil y tebygolrwydd buan y caiff Bashir Naderi ei orfodi i adael y DU ddydd Mawrth nesaf, a wnaiff y Gweinidog ystyried gwneud sylwadau i rwystro hyn rhag digwydd?

Cwestiwn Brys 2

Dechreuodd yr eitem am 15.22

I Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd, Llesiant a Chwaraeon:

Llyr Gruffydd (Gogledd Cymru): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad ynghylch adroddiad yr Ombwdsmon, a ganfu 'methiant systemig' mewn gofal claf canser yn Ysbyty Glan Clwyd ym Modelwyddan?

3 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.32

Gwnaeth David Rees ddatganiad ar yr ansicrwydd parhaus yn y diwydiant dur yng Nghymru.

Gwnaeth Huw Irranca–Davies ddatganiad ar Movember.

Gwnaeth Simon Thomas ddatganiad ar Apêl Baneri Ward 10 Elly.

4 Datganiad gan Gadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig ar ymchwiliad y Pwyllgor i ddyfodol polisïau gwledig ac amaethyddol yng Nghymru

Dechreuodd yr eitem am 15.37

5 Dadl gan Aelodau Unigol o dan Reol Sefydlog 11.21(iv)

Dechreuodd yr eitem am 16.22

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y cyfnod pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

NDM6122

[Simon Thomas \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

[Huw Irranca-Davies \(Ogwr\)](#)

[Vikki Howells \(Cwm Cynon\)](#)

[Sian Gwenllian \(Arfon\)](#)

[David Melding \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn croesawu'r Adroddiad Sefyllfa Byd Natur 2016
2. Yn cymeradwyo gwaith y sefydliadau cadwraeth ac ymchwil sydd wedi cynhyrchu'r adroddiad
3. Yn pryderu am y canfyddiadau sy'n nodi:
 - a) bod 56 y cant o'r rhywogaethau a astudiwyd wedi dirywio ledled y DU dros y 50 mlynedd diwethaf
 - b) bod un o bob 14 rhywogaeth yng Nghymru bron â darfod
 - c) bod 57 y cant o blanhigion gwyllt, 60 y cant o löynnod byw a 40 y cant o adar yn dirywio
 - d) bod dros draean o rywogaethau fertebrat a phlanhigion morol (sy'n hysbys i ni) wedi prinhaus, gyda thri chwarter o rywogaethau infertebrat morol yn dirywio ledled y DU.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru a chyrff cyhoeddus i sicrhau bod gwyrddroi'r dirywiad yn ein bioamrywiaeth yn ganolog i bolisiau rheoli cynaliadwy.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
45	0	0	45

Derbyniwyd y cynnig.

6 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig

Dechreuodd yr eitem am 17.23

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y cyfnod pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM6132 [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi, yn ôl Arolwg Cartrefi 2014 y Llang Brydeinig Frenhinol, fod 385,000 o gyn-aelodau ac aelodau presennol o gymuned y lluoedd arfog yng Nghymru.

2. Yn cydnabod y dylai'r rhai sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn y lluoedd arfog a'u teuluoedd, gael eu trin â thegwch a pharch.

3. Yn credu y dylai Cymru fod ar flaen y gad wrth weithredu Cyfamod y Lluoedd Arfog, sydd wedi'i fwriadu i wneud iawn am yr anfanteision y gall cymuned y lluoedd arfog eu hwynebu o gymharu â dinasyddion eraill, ac i gydnabod aberthion y gymuned honno.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

a) nodi bod Llywodraeth yr Alban wedi creu comisiynydd ar gyfer cyn-filwyr, i hyrwyddo anghenion cymuned y lluoedd arfog, ac yn galw ymhellach ar Lywodraeth Cymru i greu comisiynydd y lluoedd arfog i Gymru ar gyfer cyn-filwyr a chymuned ehangach y lluoedd arfog, gyda'r nod cyffredinol o wella'r canlyniadau i gyn-filwyr yn ogystal ag aelodau o'r lluoedd arfog sy'n dal i wasanaethu; a

b) cyflwyno asesiad o anghenion cyn-filwyr a fydd yn sail ar gyfer darparu gwasanaethau i sicrhau bod gan gyn-aelodau o'r lluoedd arfog yr hawl i gael y gefnogaeth y maent yn ei haeddu.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
12	0	34	46

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y Gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#):

Dileu pwynt 4.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
35	0	11	46

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#):

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ymchwilio i ffyrdd o hybu a hyrwyddo anghenion cyn-filwyr, a'r cymunedau y maent yn byw ynddynt, gan edrych ar arfer gorau mewn mannau eraill.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
46	0	0	46

Derbyniwyd gwelliant 2.

Gwelliant 3. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#):

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn nodi gwaith sefydliadau fel '65 Degrees North', sy'n helpu i adsefydlu cyn-filwyr, ac yn galw ar Lywodraeth Cymru i weithio gyda'r Weinyddiaeth Amddiffyn i sicrhau bod pobl sydd ar fin gadael y lluoedd arfog yn ymwybodol o sefydliadau o'r fath.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 3:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
46	0	0	46

Derbyniwyd gwelliant 3.

Gwelliant 4. [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn croesawu'r camau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u cymryd mewn partneriaeth â chymuned y lluoedd arfog, gan gynnwys:

- a) gwaith amhrisiadwy Grŵp Arbenigwyr y Lluoedd Arfog;
- b) datblygu'r llyfryn Croeso i Gymru ar gyfer personél presennol y lluoedd arfog a'u teuluoedd ynghylch cael eu hadleoli i Gymru;
- c) gwell cymorth ar gyfer y lluoedd arfog a'u teuluoedd, gan gynnwys datblygu Llwybr Tai ar gyfer cyn bersonél y lluoedd arfog a'u teuluoedd;

d) Llwybr Cyflogadwyedd y Lluoedd Arfog sy'n galluogi pobl ifanc i feithrin sgiliau ac ennyn hyder, ennill cymwysterau a sicrhau cyflogaeth;

e) y gwaith sy'n parhau i ddatblygu'r ddarpariaeth iechyd a lles ar gyfer cyn bersonél y lluoedd arfog gan gynnwys y swm o £585,000 a roddir ar gyfer GIG Cymru i Gyn-filwyr bob blwyddyn, nofio am ddim a'r ffaith y bydd y pensiwn anabledd rhyfel yn cael ei ddiystyru yn llwyr o fis Ebrill 2017.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 4:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
38	8	0	46

Derbyniwyd gwelliant 4.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig wedi'i ddiwygio:

NDM6132 [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi, yn ôl Arolwg Cartrefi 2014 y Lleng Brydeinig Frenhinol, fod 385,000 o gyn-aelodau ac aelodau presennol o gymuned y lluoedd arfog yng Nghymru.
2. Yn cydnabod y dylai'r rhai sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn y lluoedd arfog a'u teuluoedd, gael eu trin â thegwch a pharch.
3. Yn credu y dylai Cymru fod ar flaen y gad wrth weithredu Cyfamod y Lluoedd Arfog, sydd wedi'i fwriadu i wneud iawn am yr anfanteision y gall cymuned y lluoedd arfog eu hwynebu o gymharu â dinasyddion eraill, ac i gydnabod aberthion y gymuned honno.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ymchwilio i ffyrdd o hybu a hyrwyddo anghenion cyn-filwyr, a'r cymunedau y maent yn byw ynddynt, gan edrych ar arfer gorau mewn mannau eraill.
5. Yn nodi gwaith sefydliadau fel '65 Degrees North', sy'n helpu i adsefydlu cyn-filwyr, ac yn galw ar Lywodraeth Cymru i weithio gyda'r Weinyddiaeth Amddiffyn i sicrhau bod pobl sydd ar fin gadael y lluoedd arfog yn ymwybodol o sefydliadau o'r fath.
6. Yn croesawu'r camau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u cymryd mewn partneriaeth â chymuned y lluoedd arfog, gan gynnwys:

a) gwaith amhrisiadwy Grŵp Arbenigwyr y Lluoedd Arfog;

- b) datblygu'r llyfryn Croeso i Gymru ar gyfer personél presennol y lluoedd arfog a'u teuluoedd ynghylch cael eu hadleoli i Gymru;
- c) gwell cymorth ar gyfer y lluoedd arfog a'u teuluoedd, gan gynnwys datblygu Llwybr Tai ar gyfer cyn bersonél y lluoedd arfog a'u teuluoedd;
- d) Llwybr Cyflogadwyedd y Lluoedd Arfog sy'n galluogi pobl ifanc i feithrin sgiliau ac ennyn hyder, ennill cymwysterau a sicrhau cyflogaeth;
- e) y gwaith sy'n parhau i ddatblygu'r ddarpariaeth iechyd a lles ar gyfer cyn bersonél y lluoedd arfog gan gynnwys y swm o £585,000 a roddir ar gyfer GIG Cymru i Gyn-filwyr bob blwyddyn, nofio am ddim a'r ffaith y bydd y pensiwn anabledd rhyfel yn cael ei ddiystyru yn llwyr o fis Ebrill 2017.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
46	0	0	46

Derbyniwyd y cynnig wedi'i ddiwygio.

7 Dadl Plaid Cymru

Dechreuodd yr eitem am 18.26

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y cyfnod pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM6134 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi targed Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.
2. Yn gresynu bod canran y dysgwyr saith oed sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg heb newid yn y blynyddoedd diwethaf.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gryfhau'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ar draws pob sector addysg fel rhan ganolog o'i strategaeth i gyrraedd y targed hwn.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
14	0	32	46

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y Gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1. [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu pwynt 2 a rhoi yn ei le:

Yn cydnabod bod cynyddu nifer y dysgwyr sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg wedi bod, a bydd yn parhau i fod, yn ganolog i bolisi addysg a sgiliau Llywodraeth Cymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
28	8	10	46

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2. [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i weithio gyda busnesau i wella'r ffordd y mae'r Gymraeg yn cael ei dysgu a'i defnyddio yn y gweithle.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
46	0	0	46

Derbyniwyd gwelliant 2.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig wedi'i ddiwygio:

NDM6134 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi targed Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.
2. Yn cydnabod bod cynyddu nifer y dysgwyr sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg wedi bod, a bydd yn parhau i fod, yn ganolog i bolisi addysg a sgiliau Llywodraeth Cymru.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gryfhau'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ar draws pob sector addysg fel rhan ganolog o'i strategaeth i gyrraedd y targed hwn.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i weithio gyda busnesau i wella'r ffordd y mae'r Gymraeg yn cael ei dysgu a'i defnyddio yn y gweithle.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
46	0	0	46

Derbyniwyd y cynnig wedi'i ddiwygio.

8 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 19.22

9 GOHIRIWYD TAN 16 TACHWEDD – Dadl Fer

Daeth y cyfarfod i ben am 19.27

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 15 Tachwedd 2016